VOORBLAD

zaaknummer: 1349001

RAADSVOORSTEL

Onderwerp:	Coalitieakkoord Ruimte voor doen 2026 -2030 Gemeente Zutphen
Programma:	1. Politiek dichtbij

Forum:		
Portefeuillehouder	Wimar Jaeger	
Inlichtingen bij:	Stel, Anton	
	Tel: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Ruim
Programmabegrotingswijziging:	Nee
Programmabegrotings-wijzigingsnummer:	

De fracties van PRO Zutphen, D66, Burgerbelang en het CDA stellen voor:

1. Het Coalitieakkoord *Ruimte voor doen* 2026-2030 vast te stellen als richtinggevend kader voor de bestuursperiode;
2. Het college op te dragen de ambities, opgaven en maatregelen uit het coalitieakkoord nader uit te werken in een college-uitvoeringsplan;
3. Het college te verzoeken het college-uitvoeringsplan uiterlijk bij of in de Voorjaarsnota 2027 aan de raad aan te bieden;
4. Kennis te nemen van het feit dat voor een aantal in het coalitieakkoord opgenomen ambities nog geen structurele financiële dekking beschikbaar is;
5. Het college op te dragen uitvoering te geven aan motie 2026-M0025 en voorstellen uit te werken voor prioritering van bestaand beleid en middelen, gericht op het realiseren van een meerjarig sluitende begroting.

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Het coalitieakkoord *Ruimte voor doen* beschrijft de gezamenlijke ambities van de coalitiepartijen voor Zutphen en Warnsveld voor de periode 2026-2030.
Met dit akkoord bouwen wij voort op bestaand beleid en eerder vastgestelde ambities. Door scherp te prioriteren en te investeren in uitvoeringskracht geven wij uitvoering aan gemaakte afspraken en werken wij aan resultaten die zichtbaar, haalbaar en duurzaam zijn. Daarbij kijken wij nadrukkelijk ook vooruit naar de ontwikkeling van de gemeente richting 2050. Centrale thema's zijn woningbouw, economische ontwikkeling, kansen voor jongeren, bereikbaarheid, duurzaamheid, sterke wijken en een gezonde financiële basis. Daarnaast spreekt het akkoord de ambitie uit om de samenwerking met inwoners, ondernemers, onderwijsinstellingen, verenigingen en maatschappelijke organisaties verder te versterken.

Als coalitiefracties leggen wij het coalitieakkoord samen met dit raadsvoorstel ter bespreking en vaststelling voor aan de gemeenteraad. De raad kan zich daarmee uitspreken over de voorgestelde koers voor de komende bestuursperiode en zo nodig amendementen en moties indienen. Na vaststelling vormen het coalitieakkoord en het raadsbesluit het uitgangspunt voor de verdere uitwerking door het college. Concrete beleidsvoorstellen en financiële keuzes worden gedurende de bestuursperiode afzonderlijk aan de raad voorgelegd. Daarbij zoeken wij actief de samenwerking met de gehele raad om gezamenlijk te werken aan de opgaven en ambities voor Zutphen.

Wij nodigen alle fracties uit het coalitieakkoord te lezen en met ons in gesprek te gaan over de inhoud. Indien fracties amendementen of moties willen indienen, verzoeken wij deze **vóór 6 oktober 2026** kenbaar te maken, zodat wij ons zorgvuldig kunnen voorbereiden op de behandeling daarvan tijdens de raadsvergadering.

Beoogd effect
De gemeenteraad in de gelegenheid te stellen zich uit te spreken over de in het coalitieakkoord *Ruimte voor doen* opgenomen ambities, opgaven en financiële uitgangspunten en deze, inclusief aangenomen amendementen en moties, vast te stellen als richtinggevend kader voor de bestuursperiode 2026-2030. Hiermee ontstaat een democratisch gelegitimeerde basis voor de verdere uitwerking, uitvoering en financiële afweging van de in het coalitieakkoord opgenomen maatregelen.

Argumenten
1.1 Het coalitieakkoord geeft richting aan de bestuursperiode 2026-2030.
Het coalitieakkoord bevat de gezamenlijke visie en ambities van PRO, D66, Burgerbelang en CDA voor de komende bestuursperiode. Het akkoord biedt een helder kader voor de keuzes die het gemeentebestuur de komende jaren maakt en geeft richting aan de verdere ontwikkeling van Zutphen en Warnsveld.

1.2 Het coalitieakkoord is het resultaat van een zorgvuldig formatieproces.
Op basis van het advies van informateur Antoon Kanis hebben PRO, D66, Burgerbelang en CDA gesprekken gevoerd over de bestuurlijke opgaven voor Zutphen. Deze gesprekken hebben plaatsgevonden onder leiding van formateur Harriët Tiemens. Deze gesprekken hebben geleid tot een akkoord waarin de partijen gezamenlijke afspraken hebben gemaakt over de koers van de gemeente voor de komende vier jaar.

1.3 Het coalitieakkoord biedt een basis voor een betrokken en daadkrachtig bestuur.
De coalitiepartijen spreken in het akkoord uit gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen voor het bestuur van de gemeente. Het akkoord biedt daarmee een basis voor een stabiel college dat werkt aan de maatschappelijke opgaven van Zutphen en Warnsveld.

2.1 Het coalitieakkoord vraagt om nadere uitwerking.
Een college-uitvoeringsplan vertaalt de ambities en opgaven uit het coalitieakkoord naar concrete activiteiten, prioriteiten en resultaten. Daarmee ontstaat een uitvoerbare basis voor de realisatie van het coalitieakkoord en voor de sturing en controle door de raad.

3.1 Door het college-uitvoeringsplan uiterlijk bij of in de Voorjaarsnota 2027 aan de raad aan te bieden, kunnen de inhoudelijke ambities uit het coalitieakkoord en de daarvoor benodigde capaciteit en middelen in samenhang worden beoordeeld.
Dit stelt de raad in staat een integrale afweging te maken tussen de ambities uit het coalitieakkoord, de beschikbare financiële ruimte en andere beleidsmatige opgaven.

4.1 Een realistisch financieel vertrekpunt is noodzakelijk voor een zorgvuldige uitvoering van het coalitieakkoord.
Door expliciet te onderkennen dat voor een aantal ambities nog geen structurele dekking beschikbaar is, wordt transparantie geboden over de huidige financiële uitgangspositie en blijft een afzonderlijke afweging over dekking mogelijk. Daarbij hanteert de coalitie de volgende financiële uitgangspunten:

- de raad blijft werken volgens de geldende financiële verordening en de door de raad vastgestelde financiële spelregels;
- het uitgangspunt blijft dat de begroting vanaf 2028 structureel sluitend is;
- voor nieuwe structurele uitgaven geldt het principe 'nieuw voor oud', waarbij nieuwe structurele lasten worden gedekt door prioritering van bestaand beleid en bestaande middelen;
- een weerstandsvermogen van 1,5 wordt als uitgangspunt gehanteerd, waarbij de beschikbare ruimte die hierdoor ontstaat kan worden ingezet voor nieuwe incidentele wensen en ambities;
- wanneer incidentele maatregelen structurele financiële gevolgen hebben, wordt hierover een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd met een passende structurele dekking volgens het principe 'nieuw voor oud'.

5.1 De raad heeft met het aannemen van motie M0025 (10 juli 2026) het college opgedragen mogelijkheden voor herprioritering van bestaand beleid en middelen in beeld te brengen.
Prioritering draagt bij aan het realiseren van een - vanaf 2028 - structureel sluitende begroting en maakt inzichtelijk welke afwegingen nodig zijn om nieuwe ambities te kunnen realiseren binnen de beschikbare middelen. Het college wordt gevraagd hiervoor een bestuursopdracht op te stellen, waarin wordt aangegeven hoe het proces wordt ingericht. Deze bestuursopdracht wordt vervolgens ter bespreking en besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Kanttekeningen
1.1 Samen werken aan de opgaven van morgen vraagt bestuurlijke wendbaarheid.
Het coalitieakkoord geeft richting voor de komende bestuursperiode. Tegelijkertijd kunnen maatschappelijke, financiële en landelijke ontwikkelingen aanleiding geven om gedurende de bestuursperiode accenten te verleggen. Het college blijft hierover in gesprek met de raad en legt eventuele voorstellen voor aanpassing tijdig aan de raad voor.

1.2. Vaststelling van het coalitieakkoord vervangt niet de reguliere besluitvorming.
Met de vaststelling van het coalitieakkoord spreekt de raad zich uit over de beleidsmatige richting voor de bestuursperiode. De vaststelling van het coalitieakkoord betekent echter niet dat de raad zich reeds bindt aan de uitvoering van afzonderlijke maatregelen of financiële keuzes. Concrete beleidsvoorstellen, investeringen, kredieten, begrotingswijzigingen en andere raadsbevoegdheden blijven gedurende de bestuursperiode ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Uitvoering/Communicatie/Vervolgtraject

Financiën
Het coalitieakkoord bevat de beleidsmatige en bestuurlijke ambities voor de bestuursperiode 2026-2030. De financiële consequenties worden verwerkt in de begroting, de voorjaarsnota en bestuursrapportages.

Communicatie
Na vaststelling van het coalitieakkoord wordt het akkoord openbaar beschikbaar gesteld via de gemeentelijke communicatiekanalen en het raadsinformatiesysteem. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de presentatie van het nieuwe college en de ambities voor de komende bestuursperiode.

Uitvoering
Er wordt een "Begroting in één oogopslag" toegevoegd, waarmee de belangrijkste ambities van het akkoord op een overzichtelijke wijze worden gepresenteerd. De “Begroting in één oogopslag” is op 6 oktober 2026 gereed.
Na vaststelling van het coalitieakkoord start het college het opstellen van een college-uitvoeringsplan.

Evaluatie
De uitvoering van het coalitieakkoord wordt gedurende de bestuursperiode gemonitord via de bestaande P&C-cyclus.

Bijlage(n)
1349001 - bijlage 1 - Coalitieakkoord Ruimte voor doen 2026-2030 Gemeente Zutphen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van de fracties met nummer 1349001;

b e s l u i t:

1. Het Coalitieakkoord *Ruimte voor doen* 2026-2030 vast te stellen als richtinggevend kader voor de bestuursperiode;
2. Het college op te dragen de ambities, opgaven en maatregelen uit het coalitieakkoord nader uit te werken in een college-uitvoeringsplan;
3. Het college te verzoeken het college-uitvoeringsplan uiterlijk bij of in de Voorjaarsnota 2027 aan de raad aan te bieden;
4. Kennis te nemen van het feit dat voor een aantal in het coalitieakkoord opgenomen ambities nog geen structurele financiële dekking beschikbaar is;
5. Het college op te dragen uitvoering te geven aan motie 2026-M0025 en voorstellen uit te werken voor prioritering van bestaand beleid en middelen, gericht op het realiseren van een meerjarig sluitende begroting.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Zutphen,
gehouden op:

De voorzitter, de griffier,